

ŠKOLITELSKÝ POSUDEK

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Název: Ježíšův spor o půst v historicko – teologickém kontextu Matoušova evangelia

Autor: Tomáš Netřeba

Školitel: Mgr. Hana Tonzarová, Th.D.

Oponent: Mgr. Jiří Lukeš, Th.D.

Aktuálnost zvoleného tématu

Student si zvolil téma, jež se mu stalo aktuálním s ohledem na jeho dosavadní studium, díky němuž objevil možnosti různé interpretace textů. V úvodu jím stanovená hypotéza (že „Ježíšův spor o půst není autentickou polemikou s farizeji, příp. jinou politicko – náboženskou skupinou, ale jde o obranu prvotní křesťanské (židokřesťanské) obce proti většinovému náboženství té doby, tj. židovství“) napovídá o schopnosti kritického myšlení studenta, čímž se téma práce stává aktuálním, a to i s ohledem na to, že student zpracovává současnou literaturu k prokázání jím stanovené hypotézy. Ta sice není nová, ale její aktuálnost lze měřit do té doby, než bude obecně rozšířena.

Formální zpracování bakalářské práce

Práce je předkládána na 56 stranách, samotné téma je zpracováno na 50 stranách (včetně úvodu, závěru, použité literatury a anglického shrnutí). Nechybí anotace, klíčová slova, (obojí v češtině i v angličtině) a seznam použitých zkratk. Vše zpracováno podle platných norem.

Struktura práce: Téma je zpracováno ve dvou částech: 1. Historicko – teologický kontext (s. 9 – 32) a 2. Ježíšův spor o půst v Matoušově evangeliu (s. 33 – 49), části jsou logicky členěny do kapitol a podkapitol, téma je uzavřeno závěrem (s. 50 – 51).

Před kapitolu Spor o půst v textu Matoušova evangelia (3.4., s. 41) situoval autor kapitolu problematika půstu v judaismu (3.3., s. 38), která by snad lépe zaujímala místo buď v první části práce, anebo lépe – jako exkurz, neboť ruší logickou návaznost textu práce.

Stylistická a jazyková úroveň práce: Kvituji, že autor uvádí v textu v opodstatněných případech termíny v hebrejštině a v řečtině, k nimž přidává české ekvivalenty. Rovněž je chvályhodné, že v textu sporu o půst, jenž stojí v centru práce, vycházel autor z řečtiny – pokusil se o vlastní překlad s ohledem na stávající překlady a kriticky překlady porovnal.

Poznámkový aparát: Autor užil v práci 141 poznámek – většinou odkazů na literaturu, z níž čerpal - ve shodě s platnou normou.

Práce s literaturou

Autor pro svou Bc. práci užil 42 titulů (včetně tří textů – překladů Bible, resp. NZ), včetně tří titulů v angličtině. Jedná se převážně o současnou literaturu a vybrané práce staršího data (i s ohledem na v úvodu uvedený záměr využít literaturu teologů ČČSH).

Obsahové zpracování práce:

Autor ověřuje úvodní hypotézu nepřímo již v první části práce, kde po úvodním historickém a ideovém nástinu dobového a myšlenkového pozadí období před a po zániku druhého chrámu v r. 70 předkládá - pomocí syntézy a komparace - náhled do vztahu Ježíše s jednotlivými nábožensko - politickými skupinami jeho doby, s nimiž čtenáře krátce seznamuje. Odhaluje následně i úzký vztah raného křesťanství a judaismu, který po zániku chrámu prochází proměnou, aby poukázal na spjatost obého a současně odhalil i rozdíly, jež se prokázaly pak zvláště na Pavlově učení, jež je mu dokladem odlišnosti obou úzce spjatých náboženských systémů. V první části uvedenými informacemi si autor připravil dobrou půdu pro rozbor a výklad jím vybraného Ježíšova sporu, aby jej vykládal v historicko - teologickém kontextu, jak si stanovil za cíl.

Ve druhé části práce se autor věnuje nejprve literárnímu úvodu Matoušova evangelia, (autorství, místo sepsání, prameny, literární specifika) - objevuje se zde ovšem faktická chyba (s. 35), kdy autor zřejmě nepřesně parafrázuje literaturu, z níž čerpá, když chybně uvádí, že „Matoušovo evangelium sice neobsahuje např. Modlitbu Páně či některá blahoslavenství.“ Autor připojuje ve stručném nástinu i informace o dalších evangeliích (velmi selektivně), a to jistě kvůli následnému synoptickému srovnání vybrané perikopy a současně i kvůli podtržení potřeby zkoumání textů vždy v kontextu daného evangelia.

Po uvedení svého překladu textu a jeho srovnání s dvěma nejvýznamnějšími českými překlady si autor v textovém rozboru všímá možnosti dvojí interpretace, kterou připojuje. V následném synoptickém srovnání závěrečných veršů vybrané perikopy anticipuje závěr výkladu o rozchodu křesťanství a judaismu, který se promítá zpětně i v perikopách Mt evangelia. Současně si všímá specifika Matoušovské obce, která se snaží uchovat i duchovní tradice judaismu. Ve výkladu se autor správně soustředí na centrální pojmy, k nimž připojuje i malý exkurz. Správně též odhalí eschatologický rozměr obrazu užívaného ve zkoumané perikopě. Vhodně by byl výklad doplněn osvětlením souvislostí tohoto eschatologického obrazu s následným textem, jenž autor interpretuje v historicko - teologickém kontextu. Nepřímo plní tuto funkci nicméně výše zmíněný exkurz.

Text v prvních dvou odstavcích závěru je stručným shrnutím podporujícím výsledek zkoumání autora, na nějž navazuje závěrečným odstavcem, jímž deklaruje naplnění cíle práce částečným prokázáním úvodní hypotézy. Není však vysvětleno, proč a do jaké míry „částečně“. Autor připojuje i nově objevenou tezi o zřejmě v době sepsání Mt ještě nedokončené odluce obou náboženství.

Otázky k obhajobě:

1. Jaká je vazba mezi první částí Vámi zvolené perikopy, v níž jste odhalil text o ženichovi a svatbě jako eschatologický obraz, a druhou částí perikopy, kterou interpretujete v historicko - teologickém kontextu, což Vás vede k naplnění Vaší hypotézy?
2. Vysvětlete, proč a do jaké míry byla Vaše hypotéza naplněna „částečně“, jak uvádíte v závěru práce.

Návrh klasifikace:

Velmi dobře

V Praze 13. 5. 2012 Mgr. Hana Tonzarová, Th.D. v.r.